

Rasspecifik avelsstrategi (RAS) för American Staffordshire Terrier

Rasspecifik avelsstrategi (RAS) för American Staffordshire Terrier

Förslag till revidering

Reviderad 2010

Författare
Maria Olivemark

Karin Berggren

Telefon/Email
08 657 95 86 mobil: 076 19 52 245
olivemark@gmail.com
0736 67 08 10
karin.berggren@regdjsh.se

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
HISTORIK	4
American Staffordshire Terrier i Amerika	4
American Staffordshire Terrier i Sverige	4
POPULATION / AVELSTRUKTUR	5
Mål.....	7
Strategier.....	7
HÄLSA	8
Hudproblem.....	8
Höftledsdysplasi	8
Armbågsdysplasi	8
Korsbandsskador	9
Cerebellär ataxi.....	9
Mål.....	11
Strategi.....	11
MENTALITET	12
Mål.....	13
Strategi.....	13
EXTERIÖR	14
Mål.....	15
Stategi	15
REFERENSER	16

INLEDNING

Svenska Kennelklubben beslutade 2001 att det för varje ras ska finnas en rasspecifik avelsstrategi (RAS). RAS ska vara anpassat efter varje ras behov och situation. Strategierna ska vara lättförståliga för såväl nya som gamla uppfödare.

Eftersom syftet med RAS är att informera valpköpare och vägleda uppfödare, oavsett om de tillhör rasklubben eller inte, mot gemensamma mål vad gäller hälsa, mentalitet och exteriör är det av största vikt att så många uppfödare som möjligt är anslutna till rasklubben och följer RAS. Även uppfödare/hanhundsägare som inte är medlemmar i rasklubben bör följa RAS. Målen är mycket svåra att nå om inte alla uppfödare och hanhundsägare följer dessa rekommendationer, eftersom rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur.

Alla uppfödare har tillsammans med rasklubben ett stort ansvar för att rätt information om rasen sprids.

VISION

Ärftlig variation är en förutsättning för rasers möjlighet att överleva. Aveln ska därför vara målinriktad och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister vad det gäller hälsa, mentalitet eller funktion och inte heller tömmer rasen på genetisk variation.

Erfarenhetsutbyte grundat på samarbete och respekt.

HISTORIK

American Staffordshire Terrier i Amerika

American Staffordshire Terrier (amstaff) var en av de första amerikanska raser som utvecklades. Hundtypen antas ha uppstått i Storbritannien genom korsning mellan bulldog och terrier jämte någon inkorsning av diverse andra okända hundar. Med brittiska immigranter kom hunden till Amerika under 1800-talet. Där utvecklades den till en något större hund, sannolikt genom inblandning av bland annat den skotska Blue Paul Terriern, som numera är utdöd. De större hundarna, som användes som sällskaps-, familje- och gårdshundar som skydd mot både två- och fyrbenta rovdjur och även till hundfighting kom att få många namn bl.a. American Bull Terrier, Yankee Terrier Half and Half, eller American Pit Bull Dog. Dessa hundar kom att betraktas som Amerikas nationalras och blev synnerligen populära. De förekom i filmer som "Little Rascals" och "Our Gang" och de prydde framsidan på tidningen Life ett antal gånger och de var USA:s symbol på värningsannonser för den amerikanska krigsmakten under första världskriget.

Ett antal uppfödare och ägare av nationalrasen önskade under 1930-talet ställa ut sina hundar på den amerikanska kennelklubben AKC:s utställningar och de lyckades efter åtskilligt arbete få AKC att erkänna rasvarianten vars namn blev Staffordshire Terrier, 1936. Samma år hade rasklubben, som vi betraktar som rasens moderklubb, The Staffordshire Terrier Club of America (STCA) bildats. Under 1940-talet upphörde bruket av Staffordshire Terriern som slagsmålshund i Amerika. År 1960 öppnades stamboken för en tid av tre år, och valpkullar vars föräldrar hade de rätta egenskaperna släpptes in. Orsaken var den att många av de bästa och mest typiska hundarna stod utanför AKC och man ansåg sig behöva påfyllning av avelsmaterialet. Trots detta anses dagens amstaff i allt väsentligt härstamma från ca 15 hanhundar och ca 25 tikar.

1974 ändrades rasnamnet till American Staffordshire Terrier emedan AKC nyligen hade erkänt den engelska varianten som kallades Staffordshire Bull Terrier. 1988 ändrade moderklubben namn till American Staffordshire Terrier Club of America (ASTC).

Sedan hundkamperna förbjöds i dess hemland har målet hela tiden varit, att föda upp stabila, vänliga och orädda amstaffar med stor aptit på livet, den perfekta familjemedlemmen som alltid är redo och alltid med, oavsett vilket äventyr som väntar. En amstaff ska ha en utmärkande kärlek och social samvaro med människor. Den måste passa in i dagens moderna samhälle, något som den också gör förutsatt att den har fått rätt uppfostran och rätt ägare.

American Staffordshire Terrier i Sverige

I slutet av 1980-talet kom amstaffen till Finland och visades bl.a. i Sverige på Stora Stockholm. Den första svenskägda amstaffen med FCI godkänd registrering och med utställningsresultat som finns med i SKK:s databas var Admiral von Schwarzkopf. Admiral Schwarzkopf föddes 24/12 1990, han var efter Ch Chico vom Eisplats under Ch Schallers Baccara. Han blev Svensk Champion i maj 1993 och Internationell Champion i juni 1994. Hans kullsystem At Lewi's togs in 1991 i Sverige. 1994 kom den första USA importen, tiken Thorngrens Absolutely Divine. Därefter importerades amstaffar av några till kennlar och därmed var den svenska amstaffaveln var igång. 1995 bildades Svenska Am Staff Klubben som är rasens företrädare i Sverige.

Rasen har blivit mycket populär senaste åren att föda upp. Antalet kennelnamn ökar stadigt och markant. Sedan 1990 finns 88 kennlar registrerade som haft valpkull. Av dessa är 32 kennlar anslutna till rasklubben

Rasklubben utger medlemstidningen Amstaff Nytt fyra gånger per år och har även en hemsida www.amstaffklubben.se

POPULATION / AVELSTRUKTUR

Antal individer har ökat stadigt och kraftigt senaste åren. Senaste året 2009 syns dock en utjämning av ökningen. Antal valpar per kull har sedan 1997- 2009 legat på 6.9-8.1. I dagsläget är det mycket svårt att beräkna hur många amstaffar det finns i Sverige. Både valregistreringar och antal importörer ökar stadigt, jämfört med år 2007 fördubblades antalet importörer år 2008. Anledningar kan vara att DNA-analysen avskaffades 2008 och örönkuperad hund född efter 2007-12-31 inte längre får delta på utställning i Sverige.

Se ökning av importörer och registreringar i tabell 1 nedan.

Antal reg/år	2004		2005		2006		2007		2008		2009	
Tikar (varav importörer)	92	(5)	109	(11)	145	(16)	179	(20)	230	(33)	252	(26)
Hanar (varav importörer)	102	(2)	112	(5)	141	(11)	211	(11)	231	(25)	246	(7)
Totalt	194	(7)	221	(16)	286	(27)	390	(31)	461	(58)	498	(33)

Tabell 1 – Registreringsstatistik från SKK:s avelsdata 2010-03-21, födelseår 2004-2009

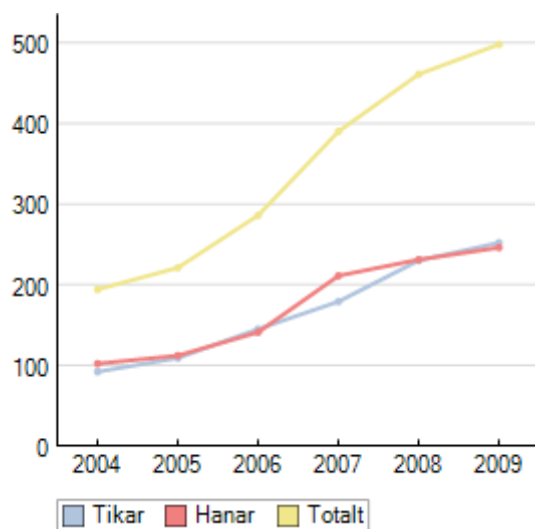

Diagram 1 – Diagram över registreringsstatistik

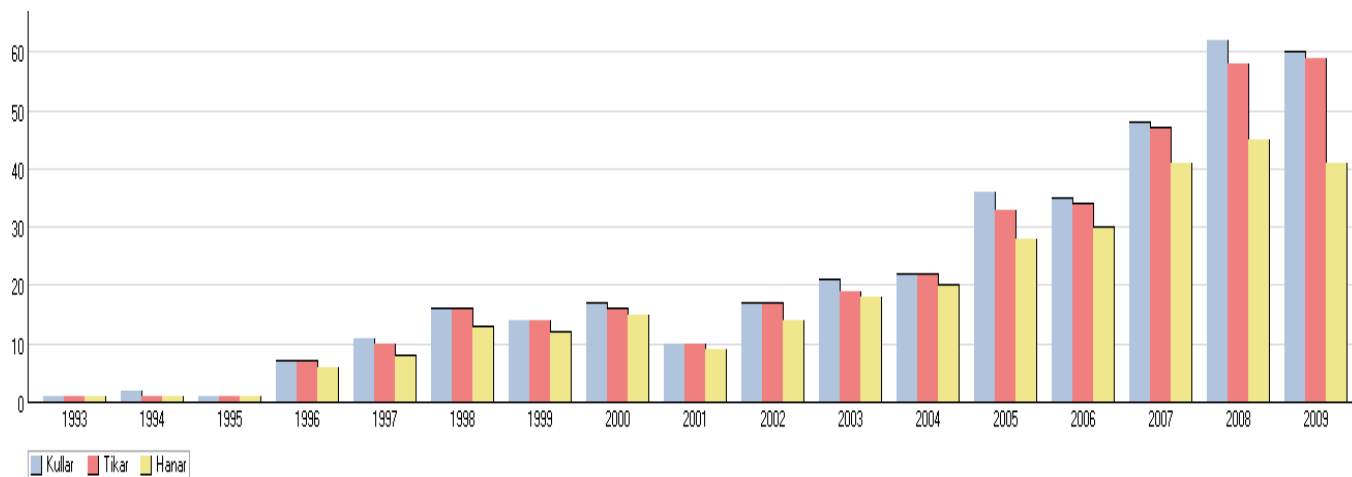
Inavelsgraden i en population ökar kontinuerligt eftersom djuren i en population är mer eller mindre släkt med varandra. Tabell 2 nedan visar därför förändringen i inavelsökningen under perioden 2004-2009. När en siffra sjunker ett år ska det tolkas som en avtagande ökning av inavelsgraden och inte som minskad inavelsgrad. Inavelstrenden inom rasen 2004-2009 ser bra ut. Ett problem som kvarstår är att våra webbtjänster inte är utbyggda till att få korrekta stamtavlor på utländska hundar i många generationer vilket kan göra att den faktiska inavelsgraden är högre.

Årtal	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Inavelsgrad	1,7 %	1,7 %	1,3 %	2,2 %	1,5 %	0,7 %

Tabell 2- Inavelstrend 2004-2009 beräknat på 5 generationer

Det finns inget som talar för att den genetiska variationen är hög i rasen. Det stora flertalet individer som tillkommit de senaste åren behöver inte ha att göra med hur stor den verkliga genetiska variationen är. Många individer kan vara mycket besläktade med varandra. En del importerade hundar (vanligtvis hanar) har dessutom avkommor i mer än ett registreringsnummer, det svenska och sitt hemlands registreringsnummer. Dessa räknas då i statistiken som två olika hanar, verkligheten ser därför värre ut än vad tabell 3 nedan visar.

En trend börjar synas att uppfödare tenderar att använda färre hanar jämfört med tikar i sin avel. Se tabell 3 nedan. Detta trots att antal individer och importer ökat kraftigt de senaste åren. För varje år sker en ökning procentuellt över antalet hanar per tik. Det är också betydligt vanligare, nästan dubbelt så vanlig att importera en tik än en hanhund. Se tabell 1.

Tabell 3 - Antal olika tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull). D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxx.

Att få hanhundar används till många tikar, kan få negativa effekter på sikt. Förutom att den genetiska variationen minskar drastiskt så uppstår även efter några år uppenbara problem för många uppfödare, att till sina tikar finna lämpliga hanhundar som inte är för nära besläktade. En risk finns också att en mycket använd hane/hanar kan vara bärare av en sjukdom vi ännu inte känner till.

Behovet av obesläktade importer är alltid stort. Urvalet av importerade hundar och parningar med utländska hundar bör göras med omsorg och motverka de brister som finns i rasen. Då detta inte alltid sker insiktsfullt och riktat mot rasens behov kan importer även krympa avelsbasen och göra mer skada än nytta.

Att studera olika hanhundars antal barnbarn är en metod för att avläsa enskilda hanhundars dominans. Slutresultatet, antalet barnbarn, påverkas dels av hur många barn avelshunden själv har, som går vidare i aveln, dels av hur många av dessa barn som i sin tur blir avelshundar, och i vilken grad de sedan används. Om en hanhund har många avkommor men ingen av dessa går vidare i avel kommer hanhundens gener inte att påverka framtida generationer. En hanhund med få avkommor kan i praktiken påverka framtida generationer mer, genom att ha fler barnbarn, än en hanhund med många avkommor. Det kan därför vara intressant att kontrollera hanhundar och antalet barnbarn.

Det finns en riktlinje som säger att antalet barnbarn inte bör överstiga dubbla antalet barn, vilket det gör med ett antal hanar och tikar i vår ras.

Ingen hund bör användas mer i avel än att han sammanlagt, under sin livstid, lämnar maximalt det antal avkommor som motsvarar 10 % av rasens registreringsciffror under ett år. Anledningen till denna begränsning är att den genetiska mångfalden då säkerställs. Denna rekommendation är universell för samtliga raser och fastställd av ledande genetiker.

Mål

- För att få så stor effekt som möjligt av en avelsstrategi måste en så stor del av populationen som möjligt ingå. Fler uppfödare måste ansluta sig till rasklubben och vara medvetna om vårt RAS.
- Inavelsökningen även fortsättningsvis hålls under 2,5 %.
- Att ha så jämn könsfördelning som möjligt på avelsdjuren.
- Antalet barnbarn bör inte överstiga dubbla antalet barn.

Strategier

- Rasklubben ska aktivt söka upp nya och äldre uppfödare som medlemmar till rasklubben.
- Informera och stödja uppfödare och i synnerhet nya uppfödare.
- Uppfödarna bör se till en om planerat avelsarbete använda sig av avelsdata, för att på så sätt kunna räkna ut inavelsgraden i en tilltänkt parning
- Att uppmärksamma uppfödare att man behöver öka antalet hanar i avel. Med de metoder som nu finns genom databasprogrammet avelsdata är det lättillgängligt att skaffa sig kunskap om hur väl använda vissa hundar är.
- Ta del av uppföljning i SKK:s avelsdata vad gäller antalet barn och barnbarn s.k. farfarskurvor.
- Låta avelsdjur helst uppnå 2, gärna 3 års ålder innan avelsdebut. Detta för att de ska hinna utvecklas och mogna både fysiskt och mentalt. Eventuella sjukdomsanlag hinner kanske då också ge sig till känna.

HÄLSA

Amstaffen är i stort sett en frisk ras, men det förekommer problem med hud/allergi, HD, AD, korsbandsskador och cerebellär ataxi. Enligt en hälsoenkät 2009 var det vanligaste problemet hos amstaff hudproblem (14,1%). Näst största problemet var hältor (10,6%).*

Enligt enkäten upplevde en klar majoritet att deras hundar hade ett mycket gott allmäntillstånd och de var mycket nöjda med sitt val av ras.

För sjukdomar/problem med okänd arvs gång hänvisas till SKK´s allmänna rekommendationer vid okänd arvs gång:

- Uteslut sjuka individer från avel
- Om ingen säker grund finns för att föräldradjuren är anlagsbärare, och därmed ska tas ur avel, bör kombinationen inte göras om som gav sjuk avkomma.
- Iakttag försiktighet med avel på syskon till sjuk individ.

Hudproblem

Hudproblem är ett vitt begrepp och det är inte alltid en diagnos fastställs.

Allergi: de vanligaste formerna av allergi är *atopi* –allergi mot luftburna ämnen, *foder-* och *kontaktallergi*. Vanliga symtom vid allergi är klåda, framför allt i ansiktet, på tassarna, armhålor och ljumskar. Ofta förekommer även synliga skador i huden, vilka kan vara självförvållade genom hundens kliande och bitande. Dessa skador kan i sin tur bli sekundärt infekterade med bakterier och jästsvamp. Allergi är ärftligt och uppträder vanligtvis inte förrän hunden är över ett år gammal.

Demodex: hårsäckskvalster anses förekomma hos de flesta hundar, men bryter bara ut och orsakar sjukdom hos individer med ett defekt immunförsvar. Demodikos delas in i en *lokaliserad form* och en *generaliserad form*. Den lokaliserade formen ses framför allt hos unga individer under ett års ålder och vanligtvis ses endast ett fåtal små hårlösa lite fjällande fläckar på ansikte och framben, oftast utan klåda. Den generaliserade formen kan drabba både unga och äldre hundar och täcker vanligen större delar av kroppen.

Höftledsdysplasi

Höftledsdysplasi (HD) är en onormal utveckling av höftleden och innebär att ledskålen i höftleden är för grund. Höftledskulan får då ett otillräckligt stöd och leden blir ostadig, vilket leder till broskskador och benpålagringar (arthros). Pålagringarna ökar i regel med åldern och leder ibland till att höftleden blir helt deformerad hos den gamla hunden. Höftledsdysplasi kan orsaka hunden betydande smärta. Orsaken till dysplasi är multifaktoriell. Både arv och miljö har betydelse för utvecklandet. Arvs gången är polygen.

Armbågsdysplasi

Armbågsdysplasi/elbow dysplasia (ED) är en felaktig utveckling av armbågsleden och kan orsakas av sjukdomar som fragmenterad processus coronoideus (FPC), osteochondrosis dissecans (OD), ununited processus anconeus (UPA), broskdefekter och inkongruens i leden, vilka alla leder till artros i leden. Det blir med andra ord en onormal förslitning på ledbrösket vilket leder till benpålagringar. Liksom vid höftledsdysplasi nedärvs ED polygent och både arv och miljö betydelse för utvecklandet av ED.

* Beaktas bör att ca 50% av hundarna vars ägare svarat på enkäten var under 2 år. Vissa problem/symtom/sjukdomar uppkommer inte förrän hunden uppnått en viss ålder. NCL-A testet för cerebellär ataxi var vid tidpunkten helt nytt och få hundar var testade.

Korsbandsskador

Orsaken till korsbandsskador är ofta en förslitningsskada, men kan även orsakas av yttre trauma. Degenerativa ledsjukdomar kan uppkomma i knäleden på grund av förslitningsskador när leden inte är helt stabil, ledvinklarna är för dåligt utvecklade eller en kärlskada har uppkommit i korsbandet. Inflammationen i leden försvagar korsbandet och gör att det tillslut brister. Korsbandet kan gå av helt eller delvis. Även ett friskt korsband kan skadas om det belastas för mycket vid ett tillfälle, som vid trauma.

Cerebellär ataxi

Cerebellär ataxi, även kallad cerebellär cortical degeneration, neuronal ceroid lipofuscinosis, cerebellär abiotrophi, är en sjukdom som påverkar lillhjärnan. Det som händer är att en viss typ av nervceller, purkinjeceller, i lillhjärnan börjar dö. Lillhjärnan har till funktion att samordna rörelser och när denna inte fungerar som den ska börjar hundarna visa symtom som svårighet att behålla balansen, svårighet att vända, de kan ramla omkull när de skakar på huvudet och verka klumpiga. De kan även få svårigheter att gå i trappor, hoppa in- och ut ur bilen och att simma. I början av sjukdomen kanske man inte märker så mycket mer än att hunden verkar klumpig. De första symtomen uppträder vanligtvis när hunden är mellan tre och fem år gammal. Allteftersom sjukdomen fortskrider får hundarna svårare och svårare att samordna rörelserna, de ramlar ofta, kan få nystagmus (ofrivilliga ögonrörelser), verkar yra och blir tillslut oförmögna att gå. Vanligtvis väljer djurägare att avliva hunden innan det gått så långt. Sjukdomen leder till döden och går inte att bota. I september 2008 kom ett gentest för cerebellär ataxi (NCL-A) och i och med det kan sjuka valpar undvikas med planerad avel.

En pilotstudie som gjordes i Frankrike under utvecklandet av NCL-A testet för cerebellär ataxi visade att ca 30% av amstaffpopulationen var bärare. Det finns ingen studie gjord på svenska hundar, men läget antas vara ungefär detsamma som i Frankrike.

Cerebellär ataxi nedärvs autosomt recessivt.

Statistiskt nedärvningsschema:

clear + clear = 100% clear

clear + carrier = 50% clear, 50 % carrier

clear + affected = 100 % carrier

carrier + carrier = 25% affected, 25% clear, 50% carrier

carrier + affected = 50 % carrier, 50%affected

affected + affected = 100% affected

Diagnos	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
HD grad A	1 (8,3 %)	2 (8,0 %)	7 (18,9 %)	11 (21,6 %)	8 (8,7 %)	1 (1,2 %)	8 (7,0 %)	19 (15,2 %)
HD grad B	3 (25,0 %)	8 (32,0 %)	14 (37,8 %)	15 (29,4 %)	33 (35,9 %)	24 (28,2 %)	29 (25,2 %)	37 (29,6 %)
HD grad C	6 (50,0 %)	10 (40,0 %)	11 (29,7 %)	13 (25,5 %)	31 (33,7 %)	39 (45,9 %)	50 (43,5 %)	49 (39,2 %)
HD grad D	1 (8,3 %)	5 (20,0 %)	5 (13,5 %)	12 (23,5 %)	20 (21,7 %)	20 (23,5 %)	27 (23,5 %)	20 (16,0 %)
HD grad E	1 (8,3 %)					1 (1,2 %)	1 (0,9 %)	
Totalt antal undersökta	12	25	37	51	92	85	115	125
Snittålder för undersökning (månader)	22	22	21	23	19	19	18	18
Antal födda	81	116	149	173	236	256	341	436

Tabell 4 - HD-status, data från SKK's avelsdatabas, 2010-03-21, födelseår 2001-2008

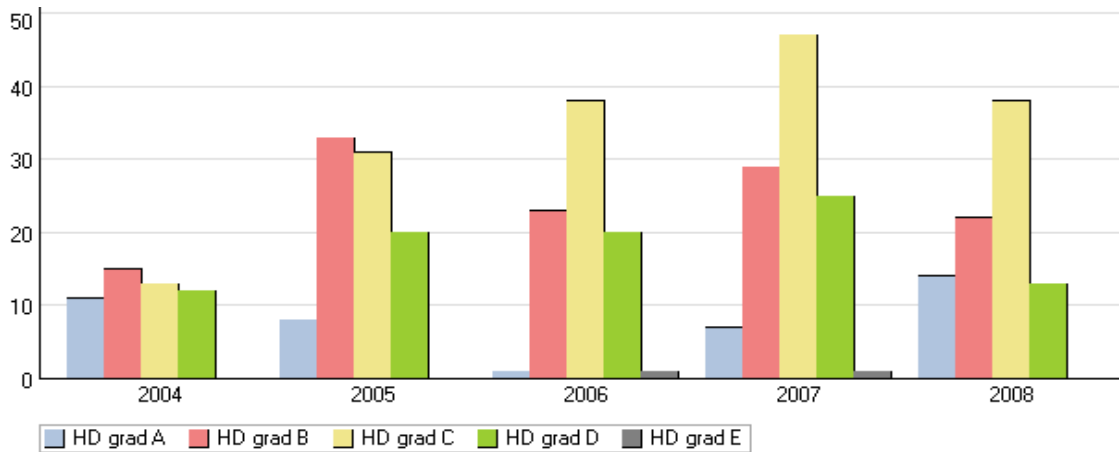

Diagram 2 – HD-status, födelseår 2004-2008 (i)

Diagnos	2004	2005	2006	2007	2008
ED ua (0)	27 (60,0%)	66 (75,0%)	40 (51,9%)	63 (62,4%)	56 (65,1%)
ED grad 1	14 (31,1%)	15 (17,0%)	29 (37,7%)	29 (28,7%)	22 (25,6%)
ED grad 2	4 (8,9%)	7 (8,0%)	7 (9,1%)	7 (6,9%)	8 (9,3%)
ED grad 3			1 (1,3%)	2 (2,0%)	
Totalt antal undersökta	45	88	77	101	86
Snittålder för undersökning (månader)	22	18	18	17	16
Antal födda	173	236	256	341	436

Tabell 5 - ED-status, data från SKK's avelsdatabas, 2010-03-21, födelseår 2004-2008

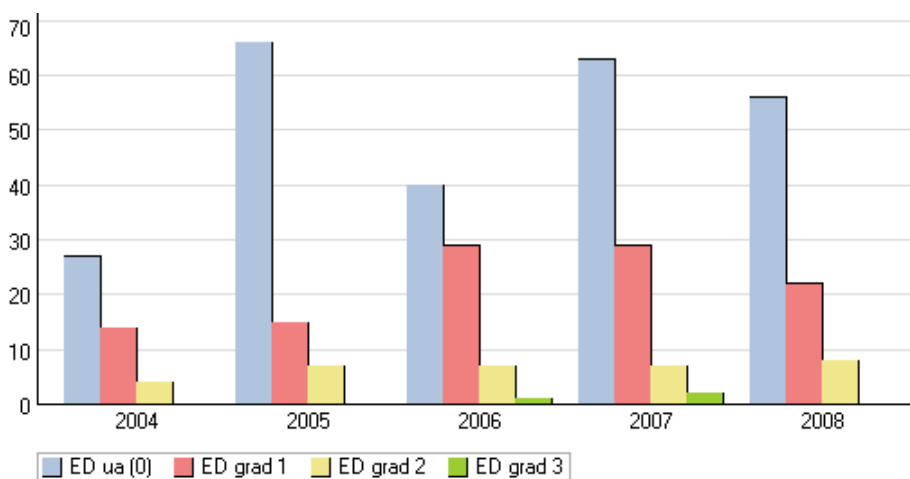

Diagram 3 – ED-Status, födelseår 2004-2008 (ii)

(i) Kommentar till diagram 2: Hundar födda sent år 2008 har vid dags dato inte hunnit uppnå snittåldern för HD-röntgen. Uppgifterna från 2008 kan därför inte anses som kompletta i nuläget.

(ii) Kommentar för diagram 3: Hundar födda sent år 2008 har vid dags dato inte hunnit uppnå snittåldern för HD-röntgen. Uppgifterna från 2008 kan därför inte anses som kompletta i nuläget.

De sista fem sex åren är endast knappt 30% av årsregistreringen av hundar HD-röntgade. Antalet ED-röntgade hundar är i stort sett densamma, bara lite lägre. Av dessa har antalet grava dysplaster, HD D eller E, varit drygt 20%.

Mål

- Då hudproblem är relativt vanligt i rasen vore det önskvärt om frekvensen drabbade hundar minskade. För att få reda på vilken typ av hudproblem som är vanligast är det mycket viktigt att så många hundar som möjligt får en säkerställd diagnos och rätt behandling.
- För att få säkrare statistik och bättre översikt över HD/ED-läget vore det önskvärt om andelen röntgade hundar kunde komma upp till drygt 50% av årsregistreringen.
- Andelen dysplaster, speciellt grava behöver minskas.
- Då många faktorer påverkar nedärvningen och utvecklandet av HD/ED är det bra om hela kullar röntgas. Det blir då mycket lättare att utvärdera avelsresultatet och planera fortsatt avel mot bättre höft- och armbågsleder. En enskild individ behöver inte vara bra avelsmaterial ur HD/ED synpunkt bara för att den är friröntgad om övriga kullsyskon har grav dysplasi. Sannolikheten är då stor att även denna "fria" individ kommer nedärva HD/ED till sin avkomma.

Strategi

- Hund med hudproblem utesluts ur avel. Se SKK: s allmänna rekommendationer för okänd arvsång i avsnittet hälsa.
- Helst bör båda föräldrarna testas för cerebellär ataxi innan parning, men en hund som är clear kan tillåtas paras med en otestad hund. Om den ena tilltänkta föräldern är carrier måste även den andra tilltänkta föräldern testas och måste då vara clear. Två carrierhundar får inte paras med varandra och en hund som är affected får aldrig användas i avel. Oregistrerade resultat kända av djurägaren räknas i dagsläget lika mycket som resultat registrerade centralt hos SKK.
- Avelsdjuren bör innan parning vara röntgade för HD/ED. Hänsyn bör tas till HD och ED då avelsarbetet planeras. Hund med HD eller ED av någon grad bör om möjligt paras med ej belastad individ.
- Uppfödarna bör uppmana sina valpköpare att röntga sin hundar vid lämplig ålder. Detta för att få fler hundar röntgade, göra statistiken säkrare och för att ägaren ska kunna anpassa hundens aktiviteter efter resultatet.

MENTALITET

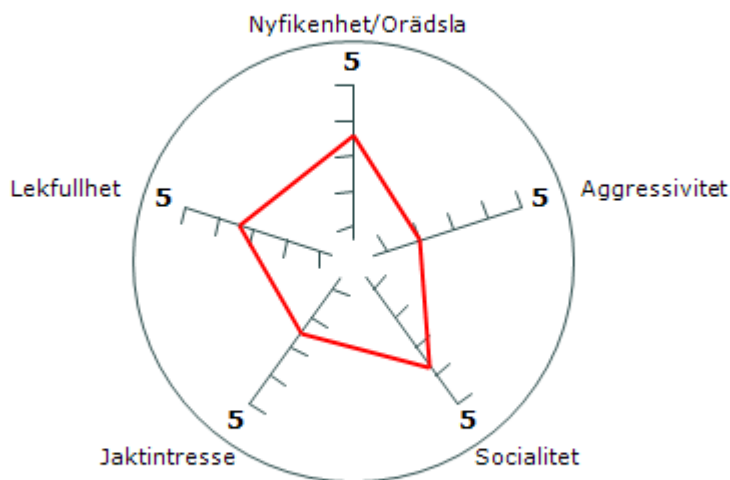
Amstaffen är en blandning av dogg och terrier. Detta avspeglar sig i deras humör som är en charmfull blandning av busighet, hetsighet, nyfikenhet och envishet med mycket bra självförtroende. Detta gör dem till mentalt stabila, trygga och vänliga individer. Dock får man inte glömma deras ursprung. De är som en terrier oerhört snabba i tanke och handling. Den är alltid redo och alltid med oavsett vad som väntar, den är explosiv, snabb och kan hoppa mycket högt. Detta ska uppfödarna vara medvetna om och väljer därför i allmänhet sina valpköpare med noggrannhet och omsorg

Rasstandarden beskriver dem som positiva, läraktiga, nyfikna, modiga och vänliga individer med ett jämnt och stabilt temperament. På senare tid har det noterats enstaka individer som varit skygga vid exteriörbedömning. Skygga, rädda och socialt oförmögna amstaffar är mycket otypiska och absolut inte önskvärda i avel.

Vi har fram till 2010 mentalbeskrivit över 400 amstaffar, vilket anses vara statistiskt säkert. Mentalbeskrivningens spindeldiagram visar att de svenska mentalbeskrivna amstaffarna har ett rastypiskt temperament. Uppfödare rekommenderar att fortsätta med att mentalbeskriva sina hundar. Möjligheten att kunna få sin hund mentalbeskriven skiljer sig mycket beroende på var i landet man bor.

Den har ofta arbetslust, och lämpar sig för olika arbetande grenar. I dagsläget finns ett par amstaffar i både elitlydnad och elitspår. Det finns idag också många viltspårshampions.

Egenskapsvärden

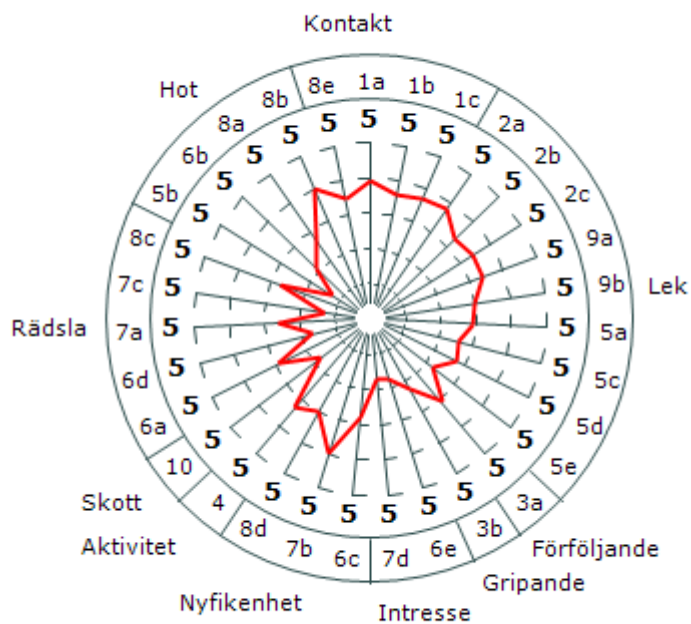

— Medelvärde (ras, 413 st, Samtliga)

Diagram 4 – Spindeldiagram som visar medelvärden MH för rasen 2001-2010 (iii)

(iii) Egenskapsvärden bygger på Kenth Svartbergs avhandling "Personality in dogs". Ingående delmoment i MH har delats upp i fem grupper; nyfikenhet/orädsla, aggressivitet, socialitet, jaktintresse och lekfullhet och redovisas i spindeldiagram. Nedan beskrivs grupperna för egenskapsvärden

Faktiska värden

— Medelvärde (ras, 417 st, Samtliga)

Diagram 5 – Spindeldiagram som visar medelvärden över faktiska värden för rasen 2001-2010 (iv)

Mål

- Behålla amstaffens rastypiska temperament
- Fortsätta mentalbeskriva den.

Strategi

- Rasklubben fortsätter anordna beskrivningstillfällen minst 1 ggr/år.

(iv) I diagram för faktiska värden redovisas den siffra som motsvarar rasens medelvärde av de "kryss" (1-5) hundarna fick i sina respektive beskrivningsprotokoll.

EXTERIÖR

Amstaffen ska ge intryck av stor styrka för sin storlek. Poängteras bör att det är en medelstor hund, inte en stor och tung, men den ska besitta stor styrka i förhållande till sin storlek. Den skall vara välbyggd och muskulös men samtidigt rörlig och smidig. En korrekt Am Staff framstår som balanserad, med god muskelutveckling utan bekostnad av rörlighet. Balansen ska även finnas i benstomme och kroppsvikt, rasen får aldrig vara överdriven. Den ska ha förmågan att utföra en mängd olika fysiska utmaningar och inte enbart uppvisa rå styrka, tänk tri-atlet snarare än bodybuilder. Rasens karaktäristiska balans mellan styrka och smidighet måste alltid kommas ihåg.

Amstaffen är livligt intresserad av sin omgivning, med ett intensivt, självsäkert och intelligent uttryck i mörka, runda och djupt liggande ögon. Öronen är högt placerade och halsen är högt ansatt i relativt välvinklade skuldror, vilket ger ett alert uttryck och god resning.

Det ska betonas att rasens huvud, som kan sägas vara rasens signum är viktigt. Huvudet är av medellängd, välskuret med torrt, stramt skinn, utan lösa läppar eller för mycket rynkor. Underkäken är kraftig och kindmuskulaturen är karaktäristiskt välutvecklad. Huvudet har distinkt stop och nospartiet är medellångt och välutfyllt och faller kraftigt under ögonen. Huvudet ska harmonisera med resten av kroppen.

Amstaffens rygg är ganska kort och svagt sluttande från manken till korset, med en avslutande lätt sluttning från korset till den relativt låga svansansättningen. Svansen får ej nå längre än till hasorna och ska vara formad rastypiskt som ett svagt format S eller ett gammalt pumphandtag. Den ska ej rullas eller bäras över rygglinjen i rörelse. Vidare har amstaffen raka, relativt brett isär placerade, framben med rund benstomme, välutvecklad bröstorg som är djup och bred med väl välvda revben. Underlinjen ska visa djup och bröstet ska nå armbågen eller något lägre. Bakstället ska vara välmusklat med välvinklade, lågt ansatta hasor. Vinklar i front och bakparti ska vara i balans. De väl slutna tassarna, moderata vinklarna, kraftfulla muskulaturen och den allmänt goda fysiska kondition skall ge amstaffen spänstiga rörelser. Både dess fysik och dess temperament ska ge rasen intrycket av vara redo för vad som än händer.

Rasens rekommenderade exteriör får anses vara sund och funktionell. American Staffordshire Terrier ingår inte heller i Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD) -rörande exteriöra överdrifter hos rashundar.

Amstaffen har senaste åren blivit en mycket populär ras i utställningsringen både i Sverige och ute på kontinenten. Antalet deltagare ökar i takt med antal registreringar. Raserna existerar i tre olika typer bulltyp, terriertyp och moderat typ. Alla tre typer är representerade på utställning. Majoriteten av de visade amstaffarna på utställning i Sverige är av mycket god kvalitet.

Med underlag från SKK:s domarkritiker 2008 är de mest vanligt förekommande bristerna/fel nedan följande. 1:an är det som förekommer mest och 10:an de som förekommer minst, men fortfarande är en relativt vanlig brist.

1. Brant och/eller framskjuten skuldra
2. Högt buren svans i rörelse
3. Kort kors/högt ansatt svans
4. Lång länd
5. Rak överarm
6. Brant kors
7. Dåligt stop
8. Tunt nosparti/snipig/dåligt utfyllt
9. Trånga bakbensrörelser
10. Dålig benstomme

Andra brister/fel som också förekom ganska frekvent var;

Lösa läppar, kort överarm, långt nosparti, drar upp ländryggen i rörelse, överviktig/för tung, korta steg (framförallt bak).

Rasspecialisters som dömt våra inofficiella rasspecialer noterade brister stämmer väl överens med SKK:s kritiker.

Många uppfödare upplever att rasstandardens rekommenderade mankhöjd ofta överskrids. En del tycker de blivit högre senaste åren. Önskvärd mankhöjd för hanhund: 46-48 cm och för tik: 43-46 cm.

Mål

- För att få en objektiv syn på hur höga den svenska amstaffpopulationen är, ta reda på medel/medianhöjd.
- Bevara den funktionella exteriör rasstandardens föreskriver.
- Bibehålla amstaffens rastypiska detaljer.
- Öka uppfödarnas kunskap inom det exteriöra området.
- Uppmana amstaffägare att fortsätta ställa ut sina hundar på officiella hundutställningar.

Strategi

- Korrekt mätning utanför tävlan på våra amstaffspecialer. Därefter beräkning av medel/medianvärde.
- Fortsätta att bjuda in rasspecialister att döma specialutställningen.
- Publicera rasstandard och bilder av korrekta amstaffar minst en gång om året i Amstaffnytt
- Uppmana till deltagande i SKK:s studiecirkel i anatomi.
- Rasklubben anordnar föreläsning i anatomi. Gärna i kombination med öppen bedömning tillsammans med auktoriserad domare av rasen.

REFERENSER

- Amstaffnytt 2003, 2004, 2005
- Avelsdata.: www.skk.se
- Audell L.: www.rasdata.nu.
- Audell L., Hedhammar Å.: www.rasdata.nu.
- Cerebellar ataxia, www.antagene.com
- Fossum T.W. et al: Small Animal Surgery, Mosby, 2ed, 2002, 1066-1069.
- Fossum T.W. et al: Small Animal Surgery, Mosby, 2ed, 2002, 1093-1094.
- Foster, S.The American Stafforshire Terrier –Gamster and Gardian,
- Frykman O., www.doggyrapport.se, Doggy rapport, 28, 4/04, 25-28.
- Genetica.: www.genetica.se
- Hunddata.: www.skk.se
- Looking at The American Staffordshire Terrier - a breed study by The Staffordshire Terrier Club of America, Inc.
- Neuronal Canine Ceroid Lipofuscinosis Basics, www.caninegeneticdiseases.net/CL_site/CLbasic.htm
- Olby N. et al: Cerebellar Cortical Degeneration in Adult American Staffordshire Terriers, J Vet Intern Med 2004;18:201-208.
- Wikström B., Öberg J.:Hundens sjukdomar, ICA Bokförlag, 3ed, 2004, 111-112, 116, 160-162, 164-165, 167-170.
- Öhlén B., Bergall K.: Vanliga hudsjukdomar hos hund och katt, Schering-Plough Animal Health, 3ed, 1999, 18-20, 28-33.
- Domarkritiker från SKK:s officiella utställningar 2008